

ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Γιώργος Μιχαλόπουλος

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τον Ιούλιο 1776, στην αμερικανική Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας ορίζεται η “αυταπόδεικτη (self-evident)” αλήθεια ότι όλοι οι άνθρωποι είναι πλασμένοι ίσοι και τους έχουν χορηγηθεί συγκεκριμένα αναπαλλοτρίωτα δικαιώματα από, ανάμεσα στα οποία, η Ζωή, η Ελευθερία και η επιδίωξη της Ευτυχίας. Τις ίδιες αρχές υιοθέτησαν εξερχός οι κήρυκες του Ελληνικού Διαφωτισμού πριν από την Ελληνική Επανάσταση και ενσωμάτωσαν τα ελληνικά συνταγματικά κείμενα μετά από αυτά.

Η ελληνική Επανάσταση του 1821 υπήρξε το πρώτο εθνικοαπελευθερωτικό κίνημα που επιτυγχάνει το σκοπό της ανεαρτησίας σε αυτό που σχηματικά ονομάζεται “παλιός κόσμος”, παράλληλα με αντίστοιχα κινήματα στη Νότια Αμερική και πριν από οποιοδήποτε άλλο κίνημα ανεξαρτησίας ή εθνικής ενοποίησης στην ευρωπαϊκή ήπειρο, που είχαν ως αποτέλεσμα την δημιουργία εθνών - κρατών (Ελλάδα 1830, Βέλγιο 1831, Γερμανία και Ιταλία 1871, Σερβία, Ρουμανία και Μαυροβούνιο 1878, Βουλγαρία 1908, Ιρλανδία 1922).

Αντίστοιχα, το πρώτο παράδειγμα λαϊκού ενθουσιασμού και ευρείας υποστήριξης προς κάποιο καταπιεσμένο λαό εκτός των συνόρων του νεοσύστατου τότε κράτους των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, υπήρξε η υποστήριξη του αγώνα των Ελλήνων για εθνική ανεξαρτησία το 1821.

Α΄ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Το Μάιο 1821, δηλαδή της πρώτες κιόλας εβδομάδες από το ξέσπασμα της Ελληνικής Επανάστασης, η Μεσσηνιακή Γερουσία απευθύνει έκκληση στους πολίτες των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, ζητώντας βοήθεια για την αποτίναξη του τουρκικού ζυγού “εις το όνομα της Ελευθερίας και της Χριστιανισσύνης.

Η επιστολή αναφέρεται στην Αμερικανική Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας “… ελευθέρως και ευτυχώς ζώντες επιθυμείτε να μετέχωσαν όλοι οι άνθρωποι από τα αυτά αγαθά, και να απολαύσων όλα δικαιώματα η φύσις εις όλους εξίσου εμοίρασεν. Εοσείς πρώτοι εκηρύξατε τα δικαιώμα ταύτα, και πάλιν πρώτοι εοσείς τα εσεβάσθητε…”. Αναφέρεται στο παράδειγμα της Αμερικανικής Επανάστασης στον ξεσηκωμό των Ελλήνων “… διότι εις τον τόπον σας ειδιόλεξε να κατοικήη η ελευθερία, από μόνους εσάς λατρευομένη καθώς ελατρεύετο από τους πατέρας μας. Όθεν επικαλούμενοι το όνομα αυτής επικαλούμεθα εν ταυτώ το εδικόν σας, πεποιθότες ότι μιμούμενοι εσάς θέλομεν μιμηήη τους προγόνους μας, και δεიχθή άξιον εκείνων, εν φθάρσωμεν να σας ομοιάσωμεν”. Στο σημείο αυτό είναι εμφανής η επιχειρούμενη σύνδεση των επαναστατημένων Ελλήνων με την κλασσική αρχαιότητα, στοιχεία που εμφανίζεται και προς το τέλος της επιστολής “Όχι, ο λαός του Γουλιέλμου Πέννου, το Βασίλθωρον (σ.σ. Γουάνιγκτον) και του Φραγκλίνου δεν θλει αρνηθή βοήθειαν εις τους απογόνους του Φωκίωνος, του Θρασυβούλου, του Αράτου, του Φιλοποίμενος”.

Οι Αμερικανοί ήθελαν να αποψύνουν εμφοκές στην Ευρώπη, που πιθανόν να δημιουργούσαν επιπτώσεις στη δική τους σφαίρα επιρροής (δηλαδή στην αμερικανική ήπειρο) και επιπλέον διακυβεύονταν σημαντικά εμπορικά και οικονομικά συμφέροντα στις σχέσεις των Η.Π.Α. με την Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Στο ετήσιο μήνημα του της 2^{ης} Δεκεμβρίου 1823 στο Κογκρέσο, ο Πρόεδρος Μονροε διακήρυξε αυτό που έγινε γνωστό ως δόγμα Μονρρέ (Μονροε Doctrine) και το οποίο διέπνεη την αμερικανική εξωτερική πολιτική έως την δεκαετία του 1940 και το οποίο είχε ως ειδικότερη συνέπεια στο Ελληνικό Ζήτημα ότι οι Η.Π.Α. δεν σκόπευαν να παρέμβουν σε αυτό που θεωρείτο ευρωπαϊκή υπόθεση. Εξέφρασε και πάλι συμπόρευια για το Ελληνικό ζήτημα και την πρόβλεψη ότι ο Ελληνικός λαός θα κερδίσει τη χειραφέτησή του από την Οθωμανική διοίκηση. Υποστηρίζεται και η άποψη ότι η επίσημη θέση των Η.Π.Α. να παραμείνει ουδέτερη στο ζήτημα της Ελληνικής Ανεξαρτησίας δεν οφειλόταν στο διακηρυγμένο δόγμα του απομονωτισμού αλλά σε καθαρά οικονομικά κριτήρια που αφορούσαν τις εμπορικές σχέσεις με την ισχυρή Οθωμανική Αυτοκρατορία, άποψη που εκφράστηκε και στις συζητήσεις στο Αμερικανικό Κογκρέσο.

Σε κάθε περίπτωση είναι χαρακτηριστικό ότι τόσο το Δόγμα Μονρρέ περί μη εμπλοκής των Η.Π.Α. στις ευρωπαϊκές υποθέσεις όσο και το Δόγμα Τρούμαν ενάντια αιώνα αργότερα, που έβγαλε τις Ηνωμένες Πολιτείες από τον απομονωτισμό διακηρύσσοντας ότι θα υποστηρίξουν «τους ελεύθερους ανθρώπους που αντιστέκονται στην προσπάθεια υποταγής τους σε ένοπλες μειοψηφίες ή εξωτερικές πιέσεις», είχαν ως επίκεντρο των διεθνών εξελίξεων την Ελλάδα, στη μία περίπτωση την Ελληνική Επανάσταση και στην άλλη τον Ελληνικό Εμφύλιο.

Σε κατά τόπους νομοθετικά σώματα, όπως τα Κοινοβούλια των Πολιτειών του Μέριλαντ, της Νότιας Καρολίνα και του Κεντάκι υιοθετήθηκαν διατάγματα και οι Κυβερνήτες των Πολιτειών της Νέας Υόρκης και της Μασαχουσέτης απηύθυναν διαγγέλματα θερμής συμπαράστασης και υποστήριξης για τους Έλληνες.

Τον Ιανουάριο 1827, ο Edward Livingston από τη Λουιζιάνα, εισήγε στο Κογκρέσο προς συζήτηση, την έγκριση βοήθειας ποσού 50.000 δολαρίων (ποσό όχι ευκαταρρόνητο εκείνη την εποχή) “για να ενδυθούν οι απομονωμένοι, να τραφούν οι πεινασμένοι, να βοηθηθούν οι απελπισμένοι - όπως ακόμα και ένας πολιτισμένος εχθρός θα έκανε” και έπεμεινε ότι τέτοια ανθρωπιστική βοήθεια δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί παραβίαση της ουδετερότητας. Τα περισσότερα μέλη του Κογκρέσου συμφώνησαν ότι ακόμα και μία μη πολεμική βοήθεια προς τους Έλληνες θα σήμαινε εμπλοκή των Η.Π.Α. στον ελληνοτουρκικό πόλεμο και έτσι η πρόταση απορρίφθηκε με ψήφους 109 προς 54. Έτσι, σε εθελοντές και όχι σε επίσημη πολιτική στήριξη εναποτέθηκε και η συγκέντρωση ανθρωπιστικής οικονομικής βοήθειας προς την Ελλάδα.

Η τράπεζια επιφυλακτικής της επίσημης αμερικανικής πολιτικής εκφράζεται και από την καθυστερημένη αναγνώριση του ελληνικού κράτους. Η πρώτη επίσημη αναγνώριση έγινε με από αμερικανικό κράτος αλλά όχι από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, παρά από την Δημοκρατία της Αιτής το 1822. Οι Η.Π.Α. ακολούθησαν, 11 χρόνια μετά, το 1833.

Τον Ιούλιο 1821, σε ένα δείπνο Αμερικανών στο Παρίσι, στο οποίο ήταν παρόντες οι Washington Irving και Lafayette ακούστηκε η εξής πρόοψη: ‘Η χώρα της Αθηνάς, ο τόπος γέννησης των τεχνών, της ποίησης και της Ελευθερίας – στην παρακή της εκπολίτισε τους κατακτητές της, στην πτώση της αναγέννησε την Ευρώπη. Είθε οι γιοι της να ξανακτίσουν την πατρίδα της Ελευθερίας’. Ο Lafayette προσπαθούσε να εκμεταλλευτεί την παρουσία του αμερικανικού Ναυτικού στην ανατολική Μεσόγειο, προκειμένου να βοηθήσει τους Έλληνες.

Τον Οκτώβριο 1823 ο Edward Everett γράφει ένα μακροσκελές άρθρο στη North American Review, της οποίας ήταν αρχισυντάκτης. Με αφορμή την παρουσίαση εργασίας του Αδαμάντιου Κοραή στα Ηθικά Νικομάχεια του Αριστοτέλη, ο Everett δεν περιορίζεται στην παρουσίαση της εργασίας, αλλά κάνει μία συνολική συνηγορία υπέρ των επαναστατημένων Ελλήνων και του δικαίου του αγώνα τους. Στο άρθρο αντιγράφεται ολόκληρη η ελληνική έκκληση της Μεσσηνιακής Γερουσίας προς τους Αμερικανούς και παρουσιάζεται μεταφρασμένο ολόκληρο το κείμενο του Ελληνικού Συντάγματος του 1822, οι φιλελεύθερες διατάξεις του οποίου βασίζονται σε αντίστοιχες του αμερικανικού συντάγματος και των συνταγμάτων της Γαλλικής Επανάστασης. Ο Αμερικανός καθηγητής επικειρηματολογεί υπέρ της ανάγκης να υποστηρικθεί ο ελληνικός αγώνας για ανεξαρτησία όχι μόνο από τους Οθωμανούς αλλά και από τις “συμμαχικές δυνάμεις”, δηλαδή τους ισχυρούς της Ευρώπης και προτείνει να σταλεί αντιπροσωπεία στην Ελλάδα, να σταλεί διπλωματικός αντιπρόσωπος στην κυβέρνηση της Ελλάδας και κάνει ξεκάθαρα λόγο για επίσημη τελικά αναγνώριση εκ μέρους των Η.Π.Α. της ελληνικής ανεξαρτησίας. Εκτός από τις αναφορές στην Αρχαία Ελλάδα, ως κοιτίδα του πολιτισμού και άμεσης προγονικής καταγωγής των επαναστατημένων Ελλήνων, ο Everett τονίζει την ανάγκη συμπάραστασης προς ένα χριστιανικό έθνος που αντιμάχεται τους μωσοουλμάνους Οθωμανούς, δίνοντας έτσι σαφώς θρησκευτική διάσταση στο Ελληνικό Ζήτημα. Η θρησκευτική διάσταση αποτέλεσε σημείο αντιπαράθεσης και στη συζήτηση στο Αμερικανικό Κογκρέσο του Ιανουαρίου 1824.

Η συμπάθεια του κοινού στις Η.Π.Α. προς την Ελληνική Υπόθεση (greek cause) είναι διάχυτη αντίθετα από την αντίδραση στις αντίστοιχες επαναστατικές προσπάθειες των Σέρβων, που είχαν προηγηθεί στις αρχές του 19^{ου} αιώνα. Η αγάπη των Αμερικανών προς την Αρχαία Ελλάδα είναι το κρίσιμο στοιχείο που διαφοροποιεί τους απογόνους των αρχαίων Ελλήνων από τους Σέρβους. Βλέποντας τους Έλληνες ως κληρονόμους του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού, τον οποίο θεωρούν κοιτίδα του δικού τους Δυτικού Πολιτισμού, οι Αμερικανοί, επηρεασμένοι από την κλασική παιδεία ήταν ένθερμοι υποστηρικτές τους. Τους Αμερικανούς ευχαρίστηε επίσης το πόσο αυθόρμητα η Ελλάδα στράφηκε προς τις Ηνωμένες Πολιτείες, ως παράδειγμα κοινωνικής και θρησκευτικής ελευθερίας.

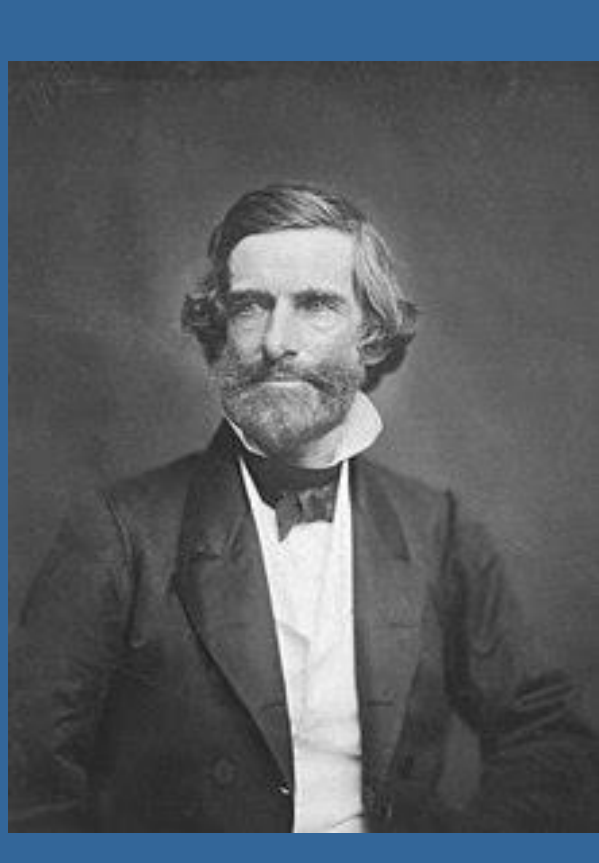
Οι Ελληνικές Επιτροπές (Greek Committees), επιτροπές εθελοντών που συγκροτήθηκαν σε πολλές αμερικανικές πόλεις, καθόλη τη δεκαετία του 1820, διοργάνωσαν χορούς, εκθέσεις, εκδηλώσεις, δημοπρασίες, λέσχες συζητήσεων και θεατρικά δράματα για να συγκεντρώσουν χρήματα για το σκοπό της Ελληνικής ανεξαρτησίας. Οι επιτροπές αλληλεγγύης των Αμερικανών, εκτός από τα χρήματα που συγκέντρωσαν για τους Έλληνες, έφεραν στις Η.Π.Α. ορφανά παιδιά από την Ελλάδα για υιοθεσία. Πανεπιστήμια και Κολλέγια συμμετείχαν με ενθουσιώδεις εκδηλώσεις, συναντήσεις και εράνους από τους φοιτητές. Θέατρα και καλλιτέχνες, επιφανείς ομιλητές, εκκλησίες, έμποροι και εφοπλιστές αλλά και εργαζόμενοι και μαθητές με το πενιχρό χατζίκι τους συμμετείχαν στην προσπάθεια συγκέντρωσης χρημάτων.

Ο αμερικανικός τύπος, σε όλη τη χώρα, παρακολουθεί στενά την Ελληνική Επανάσταση και δημοσιεύει άρθρα στον των Ελλήνων και εναντίον των Τούρκων, οι νίκες των επαναστατημένων υπογραμμίζονται εμφατικά και οι Έλληνες απέικονίζονται ως ήρωες να κατανοικούν τους βαρβάρους, όπως οι πρόγονοί τους στο Μαραθώνα, τις Θερμοπύλες και τη Σαλαμίνα, για την ελευθερία και τον πολιτισμό. Αντίθετα όταν έφταναν πληροφορίες για ήττες των Ελλήνων, οι συντάκτες εξέφραζαν τη λύπη τους και την ελπίδα να επανέλθουν οι Έλληνες αγωνιστές στις νίκες, ενώ εξέφραζαν δυσησία για τον αυστριακό και πρωσσικό τύπο, που παρουσιάζε συνήθως αρνητικά τους Έλληνες. Εκτός από τα κάθε είδους ρεπορτζά, οι εφημερίδες δημοσίευαν και ποιήματα πάντοτε φιλελληνικά και υπέρ του Αγώνα. Το χωρίς προηγούμενο φαινόμενο της υποστήριξης των αγωνιζόμενων Ελλήνων ονοματίσθε από τον τύπο της εποχής “Ελληνικός Πυρετός (Greek Fever)” και “Ελληνική Φλόγα (Greek Fire)”. Είναι χαρακτηριστικό ότι στη Νέα Υόρκη διοργανώθηκε εσπερίδα για την συγκέντρωση χρημάτων ακόμα και από αφορομερικανούς για τη στήριξη των Ελλήνων. Και αυτό είναι εντυπωσιακό και χαρακτηριστικό του ευρέος φάσματος των υποστηρικτών του Ελληνικού Αγώνα, καθώς πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι μετά από 200 χρόνια δουλείας, οι πρώτες νομοθετικές διατάξεις για την κατάργησή της στην Πολιτεία της Νέας Υόρκης ψηφίστακαν μόλις το 1817 και προέβλεπαν την οριστική κατάργησή της την 4.7.1827, ημερομηνία κατά την οποία μόλις το 11% του μαύρου πληθυσμού της Πολιτείας είχε απελευθερωθεί.

Η δράση των Φιλελληνικών Επιτροπών Επιτροπών περιορίστηκε σημαντικά στη διάρκεια του 1825 και τη μεγαλύτερη διάρκεια του έτους 1826. Ωστόσο, τα γεγονότα του 1826, το σκάνδαλο των φρεγατών, η πολιορκία, η πτώση και η καταστροφή του Μεσολογγίου τον Απρίλιο και αργότερα η ανακατάληψη της Αθήνας από τους Οθωμανούς τον Ιούνιο 1827 και η ανηλεής καταστροφική εκστρατεία του Ιμπραήμ Πασά αναζωπύρωσαν το ενδιαφέρον για τον Ελληνικό Αγώνα, σε συνδυασμό και με τα γραπτά των Αμερικανών που πολέμησαν στην Ελλάδα.

George Garvis

Samuel Gridley Howe

Jonathan Peckam Miller

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντικείμενο της μελέτης είναι ο αντίκτυπος της Ελληνικής Επανάστασης του 1821 στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και αντίστροφα η επίδραση του αμερικανικού παράγοντα στην Επανάσταση.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

α) Η επίσημη και ημεισήσημ αμερικανική εξωτερική πολιτική στο Ελληνικό Ζήτημα, όπως εκφράστηκε από το Δόγμα Μονρρέ το 1823. Στο πλαίσιο αυτής της πολιτικής, η επίσημη αμερικανική στάση στην Ελληνική Επανάσταση ήταν ουδέτερη. Η έκφραση συμπάθειας προς τους Έλληνες παρέμεινε σε επίπεδο “ευκών”.

β) Η δράση του αμερικανικού κοινού και επιφανών προσωπικοτήτων: Edward Everett, ίδρυση Ελληνικών Επιτροπών (Greek Committees), αμερικανικός τύπος, “Greek Fever”, συγκέντρωση κεφαλαίων για την Ελλάδα. Στο πεδίο αυτό η υποστήριξη προς τους Έλληνες ήταν ένθερμη και καθολική.

γ) Η ενεργή ανάπτυξη Αμερικανών πολιτών στον ελλαδικό χώρο, που εστιάζεται κυρίως στις προσωπικότητες των: George Jarvis, Samuel Gridley Howe και Jonathan Peckam Miller.

ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Πηγές

- Αμερικανική Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας (The Declaration of Independence, by *Thomas Jefferson*), Ιούλιος 1776, <http://www.independent.org/about-us/about-us-and-our-mission/the-declaration-of-independence>
- Messages From Governors, Boston Daily Advertiser, Jan. 8 1824,
- Register of Debates in Congress, 19th Cong., 2d Sess., 1827, III, 527-80, 654
- Roderick Beaton, “The Greek Revolution of 1821 in International context, 200 years on”,
- John M. Pappas, “The Greek Revolution of 1821”, <http://www.ancient.eu/article/?article=1211>, Λονδίνο 12.11.2020
- The North American Review, vol. 17, no. 41, 1823, pp. 415–416. JSTOR, <https://www.jstor.org/stable/4329732>
- Craig A. Landy, “When Did Slavery End in New York?”, Historical Society of the New York Courts, <https://history.nycourts.gov/when-did-slavery-end-in-new-york/>

B. Βιβλιογραφία

- Λουκία Αρσολία, “Ο Φιλελληνισμός από το 1821 ως το 1823”, στην: Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τ. 12 (1975)
- Λουκία Αρσολία, “Ο Φιλελληνισμός από το 1824”, στην: Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τ. 12 (1975)
- Κυριάκος Τζυμπούκος, “Τοπ. Είδαν Οι Ήνοιη την Ελλάδα του ’21”, τόμος: Δεκέμβριος 1822-1823, Αθήνα 1987
- Brandon, “Σύντομο Πολιτική και Κοινωνική Ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών”, Ελευθεροδίκης 1930
- Robert H. Bremner, “American Philanthropy”, University of Chicago Press 1988
- Harris J. Bouras, “Hellenic Independence and America’s Contribution to the Cause”, (Rutland, 1944),
- Michael E. Chapman, “Pragmatic, ad hoc Foreign-Policy Making of the Early Republic: Thomas H. Perkins’s Boston–Smyrna–Canton Opium Model and Congressional Rejection of Aid for Greek Independence”, *International History Review* 35, no. 3 (2013)
- Myrtle Agnes Cline, “American Attitude toward the Greek War of Independence”, Columbia University, 1930
- Calm Cotton, “The Life and Times of Henry Clay”, (New York, 1846), σσ. 246-249
- John Lee Comstock, “History of the Greek Revolution: Compiled from Official Documents of the Greek Government”. Sketches of the War in Greece, by Phillip James Green, (Ed., Late British Consul for Patras, in Greece), and the Recent Publications of Mr. Blaquiere, Mr. Humphrey, Mr. Emerson, Count Peckho, R. Hon. Col. Stanhope, the Modern Traveller, and Other Authentic Sources”, William W. Reed & Co, Νέα Υόρκη 1828
- Merle Eugene Curti, “American Philanthropy Abroad”, published 2017 by Routledge
- Douglas Dakin, “British and American Philhellenes during the War of Greek Independence”, 1821-1833 (Thessaloniki, 1955)
- Edward Mead Earle, “American Interest in the Greek Cause, 1821-1827.”, *The American Historical Review*, vol. 33, no. 1, 1927, pp. 44-63 .JSTOR, <https://www.jstor.org/stable/1871354>
- Edward Everett, “Affairs of Greece”, *The North American Review*, vol. 17, no. 41, 1823, pp. 389-424. JSTOR, www.jstor.org/stable/42519218.
- Constantine G. Hatzidimitriu, “Founded on Freedom and Virtue: Documents Illustrating the Impact in the US of the Greek War of Independence”, Publisher Aristide D. Karatzas, Melissa International Publications Inc, New York - Athens, 2007.
- Constantine G. Hatzidimitriu, “Revisiting the Documentation for American Philanthropic Contributions to Greece’s War of Liberation of 1821”. *The Journal of Modern Hellenism*, [S.L.], v. 31, σσ. 8, Dec. 2015. ISSN 0743-7749. Available at: < <https://www.scribd.com/document/491301416/jmh15v31p8>>
- Samuel Gridley Howe, “An historical sketch of the Greek revolution”, White, Gallaher & White, New York 1828
- Lawrence S. Kaplan, “The Monroe Doctrine and the Truman Doctrine: The Case of Greece.”, *Journal of the Early Republic*, vol. 13, no. 1, 1993, σσ. 2, JSTOR,
- Michael Klaus, “The United States to 1865”. *The University of Michigan Press*, 1959
- James Madison, “The Writings of James Madison” (9 vols., New York 1910) IX, 153, Madison to Monroe, Oct. 30, 1823
- Jonathan Peckam Miller, “The Condition of Greece in 1827 and 1828. Being an Exposition of the Poverty, Distress and Misery to Which the Inhabitants Have Been Reduced by the Destruction of Their Towns and Villages and the Ravages of Their Country, by a Merciless Turkish Foe”. New York, J & J Harper, 1828
- Jonathan Peckam Miller, “Letters from Greece”. Boston, Crocker & Brewster, 1825
- James Monroe, “Extracts From James Monroe’s Annual Message to Congress”: in *America in Greece: A Traditional Policy*, ed. David M. Robinson (New York, NY: Anatiolia Press, 1948)
- Paul Pappas, “The Question of Greek Independence in Kentucky, 1821-1826.” *The Register of the Kentucky Historical Society*, vol. 72, no. 2, 1974, σσ. 144 - 145. JSTOR, <https://www.jstor.org/stable/2319846>
- Paul C. Pappas, “Lafayette’s Efforts to Send American Aid to Revolutionary Greece.”, *Journal of Modern Greek Studies*, vol. 2 no. 1, 1984, p. 105-116. Project MUSE, <https://www.jstor.org/stable/3440766>
- Angelo Repovsis, “The Cause of the Greeks: Philhellenism and the Greek War for Independence, 1821-1828”, *The Pennsylvania Magazine of History and Biography* 123, no. 4 (October 1999)
- Richardson, “Messages and Papers of the Presidents II”
- William St Clair, “The Cause of Greece, the Cause of Europe In : That Greece Might Still Be Free : The Philhellenes in the War of Independence” [en ligne], Cambridge - Open Book Publishers, 2008 (généré le 05 décembre 2020). Disponible sur Internet: <<http://books.openedition.org/obp/708/>>. ISBN - 9781906924947
- Daniel Webster, “Mr. Webster’s Speech on the Greek Revolution” (Boston: Cummings, Hilliard, & Co. University Press, 1824), 35.